

Verslag Europese Politieke Gemeenschap 16 mei 2025 - Zesde Bijeenkomst in Tirana

Op 16 mei 2025 nam de minister-president deel aan de zesde bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) in Tirana, Albanië.¹ De top bracht leiders van 47 Europese landen bijeen, de voorzitters van de Europese instellingen, de Secretaris-Generaal (SG) van de NAVO en SG van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). De bijeenkomst werd geopend door premier Rama van Albanië. Voor Albanië was deze EPG één van de grootste internationale conferenties die het land heeft georganiseerd in zijn recente geschiedenis, en het was ook de eerste keer dat een Westelijk Balkanland gastheer was. Rama drukte een persoonlijke stempel op de Top met een zelf ontworpen logo en een tijdelijke vergaderruimte met door Europa geïnspireerde kindertekeningen, gelegen aan het centrale Skanderbeg plein in Tirana.

Tijdens de bijeenkomst stond het thema veiligheid centraal. Alle sprekers onderstreepten het belang van een sterke rol van Europa in het licht van de huidige geopolitieke ontwikkelingen evenals het belang van brede Europese samenwerking en voortdurende steun aan Oekraïne. De Europese Commissievoorzitter Von der Leyen benadrukte de noodzaak van Europese samenwerking, zowel intern als met partners wereldwijd. Zij onderstreepte het belang van de EPG om samen de uitdagingen aan te gaan die we als Europeanen tegenkomen. Von der Leyen kondigde aan dat de EU werkt aan een 18de sanctiepakket om de druk op Rusland verder op te voeren. Raadsvoorzitter Costa riep op het verval van het multilaterale systeem tegen te gaan en Europese eenheid te versterken. Hij pleitte onder andere voor een duurzame en rechtvaardige vrede in Oekraïne en meer Europese defensie-inspanningen.

Vervolgens vonden drie rondetafelgesprekken plaats over de onderwerpen (1) veiligheid en democratische veerkracht van Europa, met inbegrip van de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne; (2) concurrentievermogen en economische veiligheid en (3) mobiliteitsuitdagingen en *empowerment* van jongeren. De minister-president nam deel aan de ronde tafel over veiligheid en democratische weerbaarheid. Hierin benadrukte hij dat het juist nu van belang is om Oekraïne te blijven steunen. Hij sprak zorg uit over democratische ondermijning door met name Rusland en deelde geleerde lessen uit Nederland over weerbaarheid, onder ander op het gebied van verkiezingen. Verschillende deelnemers riepen op tot meer samenwerking op defensie en geïntensiveerde steun voor Oekraïne om het land sterk te positioneren met het oog op toekomstige onderhandelingen.

De bijeenkomst bood de minister-president de gelegenheid om te spreken met zijn collega's, waaronder SG NAVO en de leiders van het Verenigd Koninkrijk, Turkije, Duitsland, België, Luxemburg, Moldavië en Armenië.

Conform het informele karakter van de EPG zijn er geen besluiten genomen en zijn geen gezamenlijke verklaringen aangenomen. Voor het kabinet blijft de EPG een waardevol platform voor Europese dialoog. De volgende bijeenkomst vindt naar verwachting in oktober 2025 plaats in Denemarken, als (nu nog inkomend) voorzitter van de Europese Raad van Ministers.

¹ Voor meer toelichting over de oprichting en functie van de EPG, zie Kamerstuk 36230-9.